

LES 1

CINEQUA??

*Een introductie in de filmwereld:
De geschiedenis*

Waar het begon!

*Wat rond 1900,
Een korte blik in
deze tijdsgeschiedenis*

'DE BELLE EPOQUE'

In Frankrijk noemt men de periode rond de eeuwwisseling van 1900 het 'belle époque' ofwel De mooie eeuw.

Dat was niet overdreven. Het tijdperk dat vooraf ging aan de Eerste Wereldoorlog kende de grootste economische groei die ooit in de geschiedenis heeft plaatsgevonden (inclusief meer recente groeiperiodes).

Dat was het gevolg van de industriële revolutie die ongeveer een eeuw eerder was begonnen, maar nu duizelingwekkende vormen aannam.

Dat deed de welvaart groeien, de kunst bloeien en de wereld onherkenbaar veranderen.

Uiteindelijk zou de moderne wereld zoals wij die nu kennen in deze periode vorm krijgen, hoe nostalgisch hij soms ook op ons over moge komen.

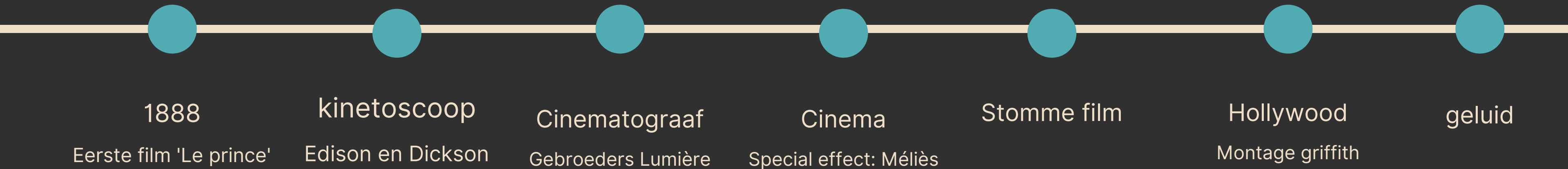
De industriële revolutie had zijn weerslag op veel gebieden en veranderde het leven van de mensen compleet, waarbij een soort van domino-effect optrad. De technische en wetenschappelijke vooruitgang ging razendsnel dankzij een stortvloed aan uitvindingen en ontdekkingen. De gemiddelde levensstandaard steeg enorm en het inwoneraantal van veel steden leek wel te exploderen. Leefomstandigheden en huisvesting verbeterden en er ontstond een serieuze middenklasse.

Ondertussen kregen mensen meer scholing en emancipatie- en vakbewegingen kwamen op. Daardoor kreeg men ook steeds meer vrije tijd, wat samen met de gestegen welvaart leidde tot het ontstaan van een vermaaksindustrie en consumptiemaatschappij, inclusief moderne media en reclamewereld. Ondertussen maakte een aanverwante revolutie op het gebied van vervoer en de uitvinding van de fotografie de wereld veel kleiner dan deze ooit was geweest. Het was kortom een dynamische periode waarin de wereld, zij het vooral de westerse wereld, een complete metamorfose onderging. Ontwikkelingen die van grote invloed zijn geweest op hoe onze maatschappij er vandaag de dag uitziet.

Tijlijn

OVERZICHT OP DE GESCHIEDENIS VAN DE FILM

Van Le Prince naar Muybridge naar Edison

De magie in de vorm van een camera (George Eastman Kodak in 1888- filmrol waar 100 foto's op kunnen)werd steeds populairder en verschillende uitvinders waren dan ook zeer gedreven om bewegende beelden te kunnen registreren en weer te kunnen geven. Één van deze uitvinders was **Thomas Edison**, die wereldberoemd was geworden met zijn uitvinding de gloeilamp. Edison was geïnspireerd door **Eadweard Muybridge**, die in 1878 een serie van twaalf foto's van een galopperend paard genaamd Salie Gardner maakte.

Deze foto's die vlak achter elkaar genomen waren, werden vervolgens projecteert met zijn uitvinding de Zoopraxiscope. Dit filmpje was gemaakt om het galopperen van paarden te bestuderen.

- De Fransman Étienne-Jules Marey deed soortgelijke experimenten, hij maakte opeenvolgende foto's om beweging zichtbaar te maken. Marey deed aan chronofotografie, hierbij werden snel opeenvolgende foto's van bewegende dieren en mensen gemaakt om de beweging vervolgens te kunnen bestuderen, hiervoor gebruikte hij een fotografisch revolver.
- In 1888 werd door Charles-Émile Reynaud een nieuw apparaat, de praxinoscope ontwikkeld dat ook beelden kon projecteren, dit was een ronddraaiende trommel waarmee op vergelijkbare wijze als de zoopraxiscope beelden konden worden weergegeven.

Een andere fransman genaamd, **Louis Le Prince** wist als één van de eerste films vast te leggen, maar hij kon het niet projecteren door het ontbreken van flexibel celluloid. Zijn film Roundhay Garden Scene is s 'werelds oudste film die bewaard is gebleven.

s 'werelds oudste film

Louis Aimé Augustin Le Prince

-Metz, 28 augustus 1842 – vermist sinds 16 september 1890-
Hij was een Franse uitvinder, die bekendstaat als een van de pioniers op het gebied van de film. Veel filmhistorici zien hem als de vader van de film. Hij maakte de eerste bewegende beelden op papier, met een camera met een enkele lens.

Le Prince werkte onder andere in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Hij maakte in 1888 een doorbraak op het gebied van film. In oktober dat jaar maakte hij het filmpje Roundhay Garden Scene, enkele jaren voordat uitvinders als Thomas Edison en Auguste en Louis Lumière met hun camera's en films kwamen.

Le Prince verdween op mysterieuze wijze op 16 september 1890, tijdens een treinreis van Dijon naar Parijs. Zijn lichaam is nooit gevonden. Mogelijk is hij verdronken.

Muybridge' Salie en het begin van de filmcamera

De eerste persoon die met het basisprincipe achter film aan de slag ging was de naar de VS geëmigreerde Britse fotograaf Eadweard Muybridge (1830-1904).

Volgens de anekdote wilde een oud-gouverneur van Californië, Leland Stanford, graag weten of een galopperend paard helemaal los komt van de grond. Hij gaf Muybridge de opdracht dit met behulp van foto's te achterhalen.

In 1877 legde de fotograaf daartoe de beweging van de merrie Sallie Gardner vast met twaalf in een rij opgestelde camera's die een complex systeem volgden om alle benodigde foto's te maken. Het lukte echter, en jawel, Sallie kwam helemaal los van de grond.

Het zou echter niet zijn gelukt als Muybridge geen belangrijke verbeteringen aan de fototoestellen had aangebracht.

Zo wist hij de belichtingstijd van zijn camera's te verkorten van enkele seconden naar een fractie van een seconde, waardoor hij onbewogen foto's kon maken van een bewegend dier.

Daarnaast construeerde hij een snelwerkende mechanische sluiters. Deze maakte de fotograaf definitief tot een uitvinder.

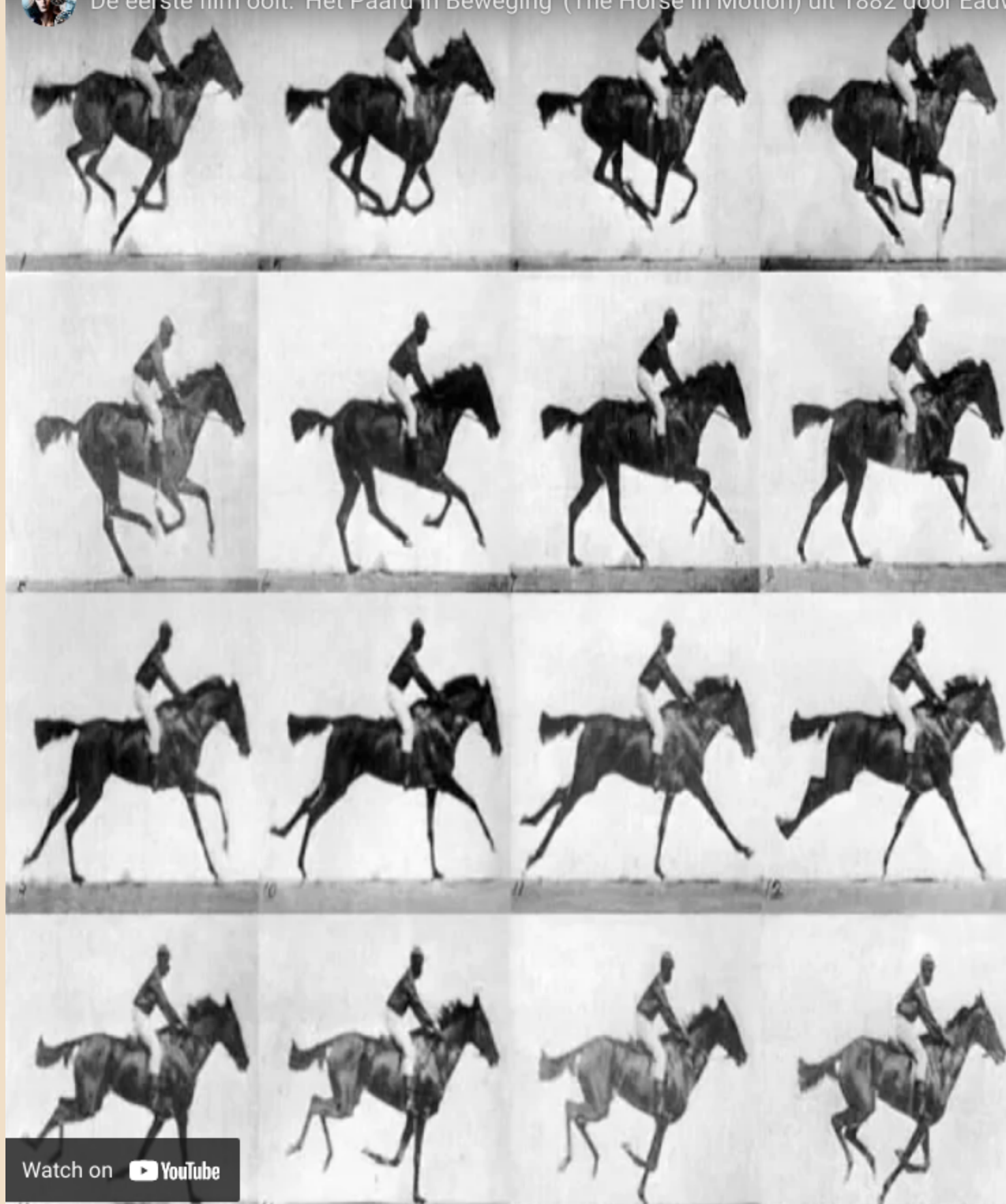
Het zou trouwens ook niet zijn gelukt als Muybridge zijn rechtmatige straf had moeten uitzitten voor het vermoorden van de minnaar van zijn vrouw, maar belangrijke connecties wisten dat te voorkomen.

De eerste film ooit: 'Het Paard in Beweging' (The Horse In Motion) uit 1882 door Eadweard Muybridge

Share

Watch on YouTube

Edison en De kinetoscoop of kijkdoos -

Einde pre cinema tijdperk

Kennedy Laurie **Dickson**, die in dienst was bij **Edison** Laboratories staat bekend als de uitvinder van de **celluloid** filmstrip. Celluloid is een extreem ontvlambare kunststof dat zacht wordt bij verhitting. Dit materiaal werd vroeger voor allerlei doeleinden gebruikt zoals speelgoed en tennisballen. Celluloid filmstrip was zeer kostbaar en was geschikt om foto's en bewegende beelden op te slaan. Eerst werd een blok celluloid in smalle plakjes gesneden, de beschadigingen die ontstonden door het snijden werden vervolgens met verhitte platen verwijderd. Vervolgens werd er een lichtgevoelige emulsie op het materiaal aangebracht. Dickson maakte een filmstrip van 70mm breed, deze perforeerde hij tot een grootte van 35mm wat later uitgroeide tot een belangrijke standaard filmformaat. In 1891 bracht Dickson en zijn team het prototype van de Kinetoscope op de markt, op dit apparaat kon de film via een kijker bekeken kon worden.

Dit was een muntjes apparaat voor kermissen en attractieparken: in ruil voor je muntje kon je door een soort viewer een kort filmpje bekijken. Daarmee was dit nog geen volwaardige cinema, maar werd er wel een belangrijke stap gezet van optisch speelgoed voor thuisgebruik naar vertoningen voor een grote publiek.

- Er waren wel een aantal nadelen aan de kinetoscoop. Zo duurde de filmpjes erg kort, vaak maar zo'n 20 seconden en kan er maar één persoon tegelijkertijd naar de film kijken. Toch was het een leuk apparaat dat nog tot in de jaren '60 dienst zou doen op pretparken en kermissen.
- Op filmgebied werd hij echter al snel overtroffen door de cinematograaf. Op één ding na. Voor de opnames van de kinetoscoop gebruikte men al geperforeerd celluloid van 35mm breed. Dit was hetgeen dat men later 'film' ging noemen. Dat formaat is nog lang het enige geweest dat in de filmwereld werd gebruikt. Dat hoeft overigens geen wonder te heden. De celluloid film werd in 1889 als eerste ontwikkeld door het Kodak van George Eastman, een vriend van Edison.

Dickson groet', 1891. Deze beelden van William Dickson zelf waren de eerste bewegende beelden ooit vertoond aan Amerikaans publiek. (zie filmpje)

De filmprojector werd aangedreven door een elektrische motor en werd met Edisons eerdere uitvinding de gloeilamp belicht. Edison leverde de techniek waarmee Dickson films maakte van acrobaten, zangers en bokkers. In 1895 werd door Edison besloten de kinetoscopefilm Anabelle's Dance met de hand in te kleuren waardoor dit de eerste kleurenfilm ooit was, hiermee was de filmrevolutie geboren. (zie film)

The Kinetoscope

Share

AMERICAN
EXPERIENCE PBS

American Experience Edison

Watch on YouTube

Edison Kinetoscope Films 1894-1896

 Share

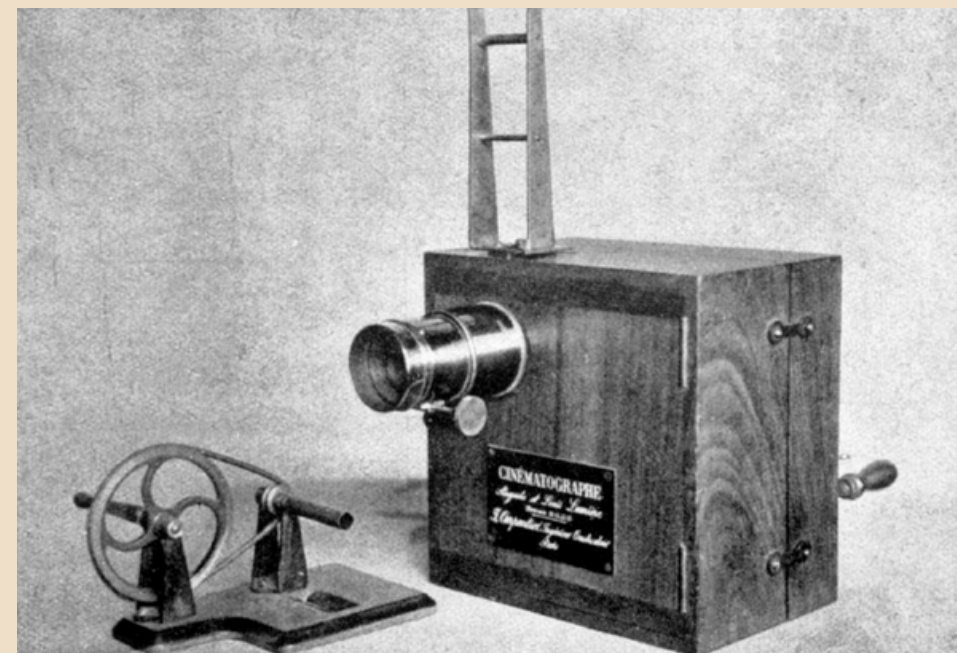
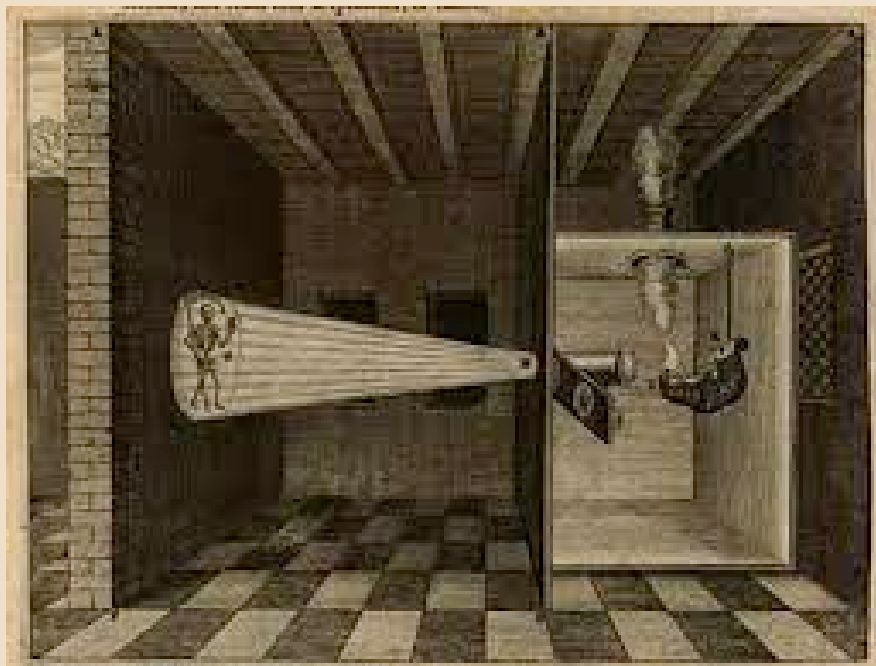

Watch on YouTube

Het was nog steeds niet mogelijk om films te vertonen aan meer dan één persoon. Edison had in Europa geen patent aangevraagd voor de kinetoscope aangezien het apparaat gebaseerd was op meerdere Europese uitvindingen. Hierdoor konden uitvinders het ontwerp verder ontwikkelen en bouwden Robert W. Paul en Birt Acres een verbeterde versie van Edisons kinetoscope. Het lukte Robert W. Paul in 1896 om films aan een groter publiek te vertonen.

De gebroeders Auguste en Louis Lumière waren echter eerder met hun uitvinding de **cinematograaf**. Zij hadden een 3 in 1 apparaat gemaakt wat bestond uit een camera, optische printer en een projector, hun vader Antoine Lumière liet het publiek betalen voor de vertoning van hun films.

De Lumières groeiden al snel uit tot één van de belangrijkste filmproducten. Zij staan bekend om hun eerste productie, La sortie des usines Lumière (arbeiders verlaten de fabriek Lumière).

Uitvinding van de cinema

De cinematograaf en de betovering van bewegende beelden

De uitvinding van de film was waarschijnlijk een van de meest tot de verbeelding sprekende ooit. Voor de mensen die er voor het eerst kennis mee maakten was het ronduit magie. Ze begrepen niet hoe het werkte of hoe ze iets konden zien bewegen dat er niet werkelijk was.

Bron van dit nieuwe vermaak was de cinematograaf. (1895)

Het waren de broers Auguste (1862-1954) en Louis (1864-1948) Lumière, die de cinematograaf of 'cinématographe' uitvonden. Daarbij was Louis het technische brein en Auguste het zakelijke. Ze waren de zoons van een fabrikant van fotografische artikelen uit Lyon en waren dus opgegroeid met fotografie. Na de uitvinding van de kinetoscoop vatten ze gelijk het idee op om deze te verbeteren.

De cinematograaf was een bijzonder slim apparaat dat camera, ontwikkelaar en projector ineen was. Het nam de beelden dus eerst op, ontwikkelde ze vervolgens en kon ze daarna vertonen. Het had bovendien een handzaam formaat van slechts vijf kilo en er was geen elektriciteit voor nodig. Dat maakte het extra geschikt om mee rond te reizen en mensen door heel Europa en later de rest van de wereld mee te vermaken.

In de cinematograaf werd de film stilgehouden terwijl hij werd geprojecteerd. Iedere keer als het volgend beeld op zijn plaats werd geschoven, verduisterde een sluiters de film heel even. De snelheid hiervan was hoog genoeg om beweging te suggereren.

Hoewel ook anderen vroege filmpjes hebben gemaakt, was de cinematograaf het werkelijke begin van de filmgeschiedenis.

De cinematograaf kon bewegende beelden vertonen die werden geprojecteerd op een achtergrond, meestal een muur. Dat betekende dat er meerdere mensen tegelijkertijd naar de voorstelling konden kijken.

Op 22 maart 1895 werden de allereerste beelden vertoond. Op 28 december van datzelfde jaar was de eerste betaalde voorstelling. Daarna ging het razendsnel. In januari 1896 kwamen er al 4.000 bezoekers per dag om het nieuwe wonder zelf te aanschouwen.

La Sortie De l'Usine Lumière (1895)

Share

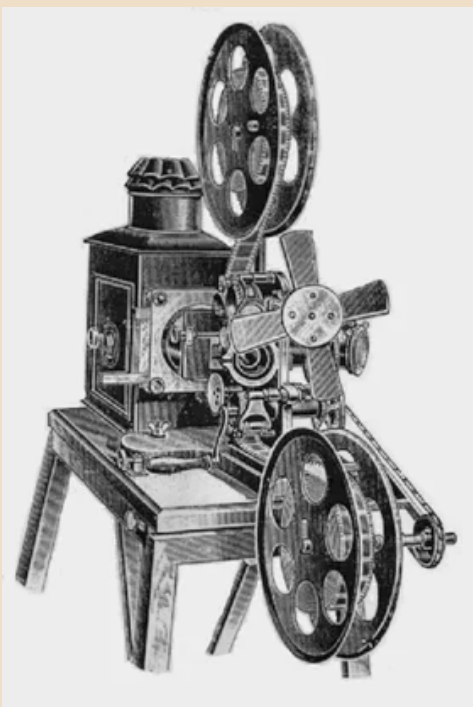
Watch on YouTube

Concurrentie of toch niet?

Het had maar weinig gescheeld of de Duitse broers Max (1863-1938) en Emil Skladanowski waren de geschiedenis ingegaan als de grote uitvinders van de film. Praktisch tegelijkertijd met de gebroeders Lumière werkten zij aan filmcamera's en projectors. Op 1 november 1895, anderhalve maand voor hun Franse concurrenten, vertoonden zij hun eerste film aan publiek met een apparaat dat de Bioscop heette.

Deze projector was een grote vooruitgang op alles wat eraan vooraf was gegaan, maar onhandig in vergelijking met de cinematograaf die een niet veel later werd gepresenteerd. Er waren twee filmrollen nodig en een aparte camera om de films te schieten. Later zou vooral Max hun apparatuur nog drastisch verbeteren, maar het mocht niet meer baten. De broers werden een voetnoot in de geschiedenis van de film.

Maar toch niet helemaal. Tenslotte legden ze met hun uitvinding misschien niet de basis voor de cinema, maar wel voor de bioscoop als zaal voor de vertoning van films en een systeem waarbij camera, ontwikkelapparatuur en afzonderlijke apparaten zijn. En dat idee zou, na een periode van rondreizende filmvertoningen, alsnog vaste grond onder de voeten krijgen en de naam dragen die de Skladanowski's hadden bedacht.

De Warwick Bioscop, ook bekend als Urban Bioscop, rond 1900. Deze werd in 1897 ontworpen door Walter Isaacs. Hier zijn filmcamera en projector nog geïntegreerd, maar de aanzet tot de hedendaagse projector is goed zichtbaar. Het is daarmee een tussenstap tussen cinematograaf en losstaande apparatuur.

De eerste films bestonden slechts uit één scene en duurde minder dan een minuut, hierin waren over het algemeen alledaagse gebeurtenissen te zien. Al snel begon men met het filmen van komische situaties, wat uit zou groeien tot het slapstick genre. De gebroeders Lumière brachten in 1895 L'arroseur arrosé uit, deze film wordt gezien als eerste komediefilm.

Naar de bioscoop

Deze periode staat bekend als het begin tijdperk van de stomme films. Het zou nog enkele decennia duren voordat geluid synchroon met de beelden afgespeeld zou kunnen worden. De films werden vaak begeleid door een orkest en mensen die achter de schermen geluidseffecten maakten.

De vader van de special effect-Georges Méliès

Film werd gezien als een magisch verschijnsel, in eerste instantie filmde men alleen simpele alledaagse dingen.

Men was al onder de indruk van die aparte ratel machines die beelden konden laten zien. De eerste films bestonden slechts uit één of een paar shots. Maar de ontwikkeling ging snel, vaak ontdekte men per toeval veel gebruikte filmtechnieken, een voorbeeld hiervan was de jumpcut die door een Franse toneelgoochelaar genaamd Georges Méliès werd ontdekt. Méliès was aan het filmen toen zijn camera vastliep, toen hij het probleem had verholpen en weer verder ging met de opnames zag hij dat de omgeving niet veranderd was maar dat de mensen in het frame versprongen en dat een koets veranderde in een bus. Dit werd één van zijn vele special effects, dit effect paste hij het eerst toe in zijn film The Vanishing Lady 1896 waarbij een dame met een jump cut op magische wijze onder het doek van de goochelaar Méliès verdween.

The Vanishing Lady – George Méliès (1896)

Watch on YouTube

Zijn films zaten vol fantasie, Méliès was pionier op het gebied van film-special effects en was zijn tijd ver vooruit.

Méliès verplaatste de camera nooit tijdens een scene, in plaats daarvan bewogen hele toneelstukken van en naar de camera om beweging te suggereren. Hij wist met zijn films surrealistische werelden en situaties te creëren en was daarmee ook dan ook revolutionair op dit gebied.

Méliès deed alles zelf, de regie, het ontwerpen van de decors tot het bedenken van alle trucs. Zijn films waren erg beroemd, maar toen de markt veranderde kon hij niet meekomen en ging in 1914 failliet. In 1923 waren uiteindelijk al zijn financiële middelen opgedroogd waarna hij uit pure woede en wanhoop alle negatieven die in zijn bezit waren vernietigde.

Hij overleed arm in 1938. Zijn films zijn een belangrijke inspiratiebron geweest voor veel filmmakers als D.W. Griffith en Charlie Chaplin.

S. Hugo: History of movie

Share

Watch on YouTube

Le Voyage dans la Lune (1902) - Georges Méliès - (HQ) - Music by David Short - Billi Brass Quintet

Share

Watch on YouTube

Edwin S. Porter

Men begon steeds meer te experimenteren met films die uit meerdere scene's bestonden. Een andere belangrijke pionier uit dat tijdperk was Edwin S. Porter, een belangrijke regisseur die in dienst was bij Edison en ook veel ervaring had opgedaan met montage.

Porter was één de eerste die zijn verhaal in een paar verschillende scenes en shots vertelde. Er zat echter wel veel overlap in de scene's.

Hij werd beroemd in 1903 met zijn films *Life of an American Fireman* en *The Great Train Robbery*.

In de film *Life of an American Fireman* snelt de brandweer met paard en wagen naar een huisbrand. In deze film is dezelfde actie twee keer te zien, namelijk hoe een vrouw met haar kind door de brandweer uit het raam van de brandende woning wordt gered. De scene speelt zich eerst af aan de binnenkant van het huis, in de volgende scene speelt hetzelfde verhaal zich nog een keer af maar nu van de buitenkant.

Porter paste als eerste de crosscutting (parallel montage) technieken toe waarbij steeds werd gesneden tussen twee parallel lopende verhaallijnen.

Life of an American Fireman - Edwin S. Porter (1903)

 Share

Watch on YouTube

Ook werden de films steeds langer, de eerste films duurde slechts enkele seconden de films van Méliès en Porter duurde al tussen kwartier en 20 minuten, die te zien waren in de eerste filmtheaters, de Nickelodeon.

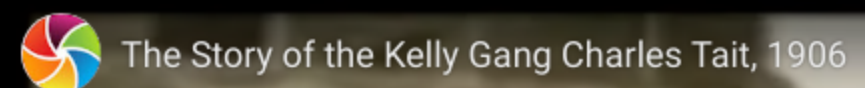
De markt groeide ontzettend snel in 1908 waren er in de Verenigde Staten al meer dan 10.000 Nickelodeon theaters. De gebroeders Pathe speelden een belangrijke rol in filmtheaters aangezien zij meerdere patenten hadden voor veel gebruikte basistechnieken in filmtheaters.

Edison richtte de Motion Pictures Patent Company op, waar de grootste en belangrijkste filmbedrijven zich bij aansloten, waaronder Edisons eigen bedrijf, de Amerikaanse afdeling van Pathe en Eastman Kodak de grootste producent van lege rollen celluloid film. De MPPC verkreeg een monopoly positie doordat zij een groot aantal patenten in handen hadden en rechtszaken aanspanden of zelfs met geweld dreigden tegen kleine onafhankelijke filmmakers.

Dit betekende de opkomst van Hollywood, hier trokken veel filmmakers naar toe aangezien het ver weg was van de woonplaats van Edison.

De ontwikkeling ging steeds sneller en de films werden steeds langer en groeide uit tot avondvullende films.

De film The Story of the Kelly Gang, van de Australische regisseurs, Dan Barry en Charles Tait werd in 1906 's werelds eerste avondvullende film, de film duurde maar liefst 70 minuten.

 The Story of the Kelly Gang Charles Tait, 1906

Watch on YouTube

In Europa kwamen pas rond 1911 avondvullende films op de markt, bekende voorbeelden hiervan zijn Queen Elisabeth (Frankrijk 1912) en Quo Vadis, (Italië 1913).

D.W Griffith

Het hart van de filmindustrie lag echter nog in Europa, de Franse en Italiaanse filmindustrie waren wereldwijd het populairst maar toen de eerste wereldoorlog (1914-1918) uitbrak in Europa kwam dit ten einde.

De Amerikaanse filmindustrie die voornamelijk in Hollywood was gevestigd floreerde en groeide uit tot toonaangevend marktleider op cinematografisch gebied. Rond de jaren 20 werden er circa 800 avondvullende films per jaar geproduceerd, dit was 82% van het totaal aantal wereldwijd uitgebrachte films.

Eén van de bekendste vroege filmmakers uit de Verenigde Staten is **D.W Griffith**, hij is de grondlegger van de regels omtrent continuïteits montage die wij vandaag de dag nog steeds hanteren.

Hij werd wereldberoemd met zijn films zijn The Birth of a Nation (1915) en Intolerance (1916), deze films zorgde voor veel discussie rondom **racisme**.

Griffith was de eerste die begon met het variëren van beelden: de extreme long shot, close up, cut away, tracking shot, parallel montage (cross cutting) en bracht ook variatie in snelheid aan in zijn montages.

Een close-up was nog ondenkbaar omdat men dacht dat het publiek het zou ervaren als een onthoofding van het personage. Griffith liet zien dat een scene wel degelijk opgedeeld kon worden in totalen, mediums en close shots. Films werden steeds langer en bestonden uit meer verschillende shots,

A Birth of a Nation bestond uit 1544 verschillende shots. Ook ontdekte Griffith verschil in objectieve en subjectieve shots. Zijn films leidde tot de opstelling van filmgrammatica, door het hanteren van deze regels was het voor het publiek duidelijk waar de acteurs zich in een bepaalde ruimte bevonden.

Films waren niet populair bij alle bevolkingsklasse, hoger opgeleiden vonden filmtheaters iets voor niet-opgeleide mensen en gaven de voorkeur aan traditionele theaterstukken. Er kwam in Frankrijk een nieuw genre op de markt welke Film d'Art werd genoemd, dit waren gefilmde toneelstukken die vervolgens werden afgespeeld in de filmtheaters. Toch konden de meeste mensen dit nieuwe genre niet waarderen. Gedurende deze periode ontstonden bijna alle bekende filmgenres.

Vooraf komediefilms van Charlie Chaplin, Harold Lloyd en Buster Keaton waren zeer populair, maar ook romantische films met sterren als Clara Bow en avonturenfilms van Douglas Fairbanks deden het erg goed. Deze films vormden de basis van de Westerse filmstijl.

Intolerance - D.W Griffith (1916)

 Share

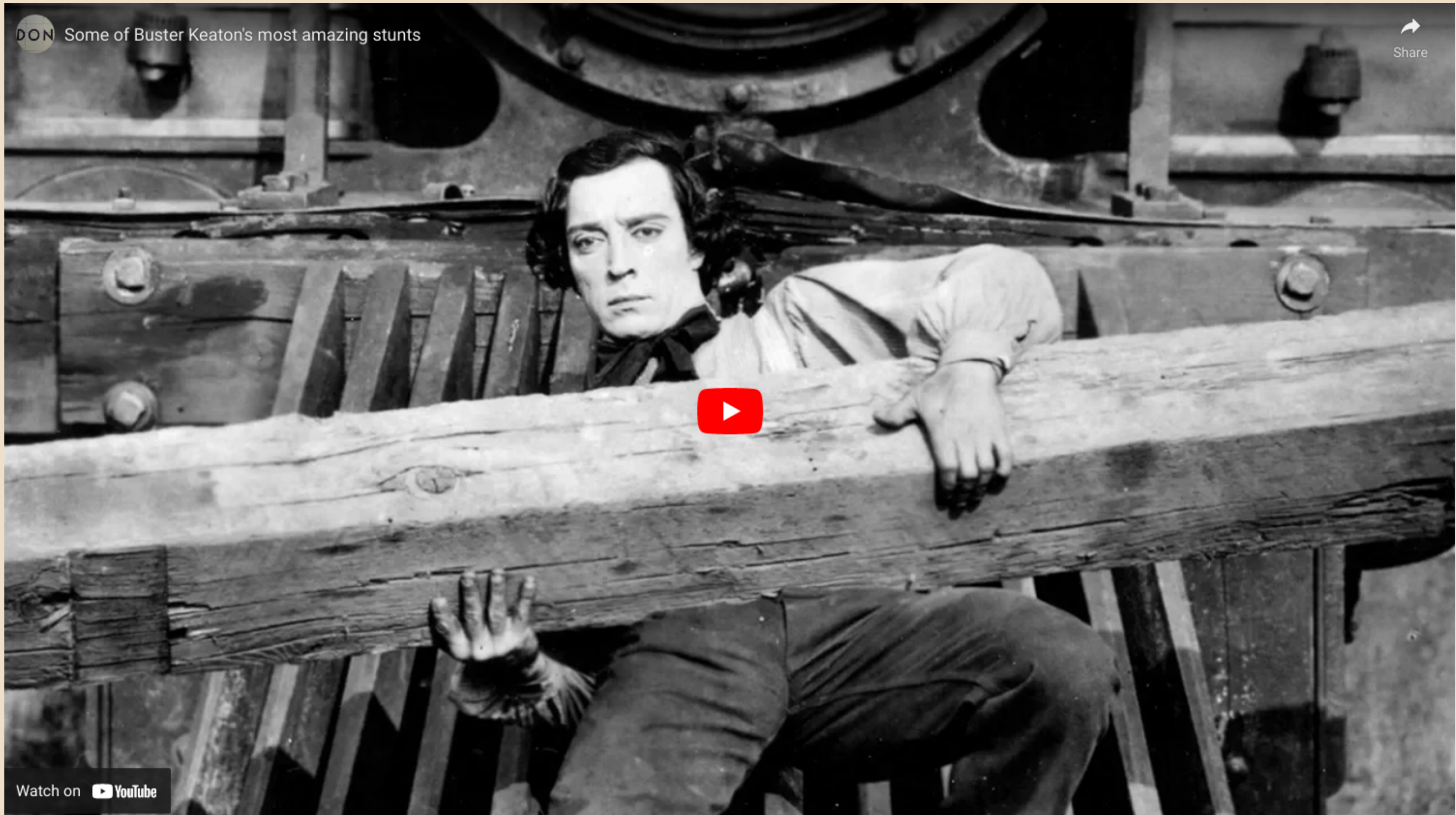

Watch on YouTube

Harold Lloyd

Buster Keaton

Buster Keaton - The Art of the Gag

 Share

Watch on YouTube

Evolutie in geluid

Het vertellen van verhalen in films gebeurde vaak nog steeds met behulp van titelkaarten en werden nog steeds begeleid door orkesten of bands. Er werd steeds meer gebruik gemaakt van systemen waarbij een grammofoonplaat (sound-on-disc) met opgenomen geluid tegelijkertijd werd afgespeeld met de film.

Pas in de jaren 20 lukte het om beeld en geluid te synchroniseren en tegelijkertijd af te spelen. Maar filmproductiemaatschappijen wilde de inkomsten van stomme films niet in de weg zitten en negeerde de nieuwe uitvinding.

In 1926 werd door productiemaatschappij Warner Bros het Vitaphone systeem geïntroduceerd waarmee geluidseffecten en muziek synchroon liepen met de films.

In het begin werden slechts korte stukken audio aan de films toegevoegd. De eerste film die volledig gesynchroniseerde audio bevatte was de film **The Lights of New York** die in 1928 werd uitgebracht.

Lights of New York (1928) - First Movie With Sound

Share

Watch on YouTube

Dit systeem werd al snel verdrongen door sound-on-film systemen, waarbij de audio optisch aan de zijkant van een filmstrip werd meegeschreven. Wat in 1929 het einde van de stomme films betekende.

De slapsticks werden vervangen door komediefilms met geluid waarbij films van Laurel and Hardy en Charlie Chaplin zeer beroemd werden.

Romantische films en detective films werden ook ontzettend populair.

Charlie Chaplin - Modern Times - Roller Skating Scene

Share

Watch on YouTube

Modern Times © Roy Export S.A.S.

The Great Dictator Speech - Charlie Chaplin + Time - Hans Zimmer (Dutch Translation)

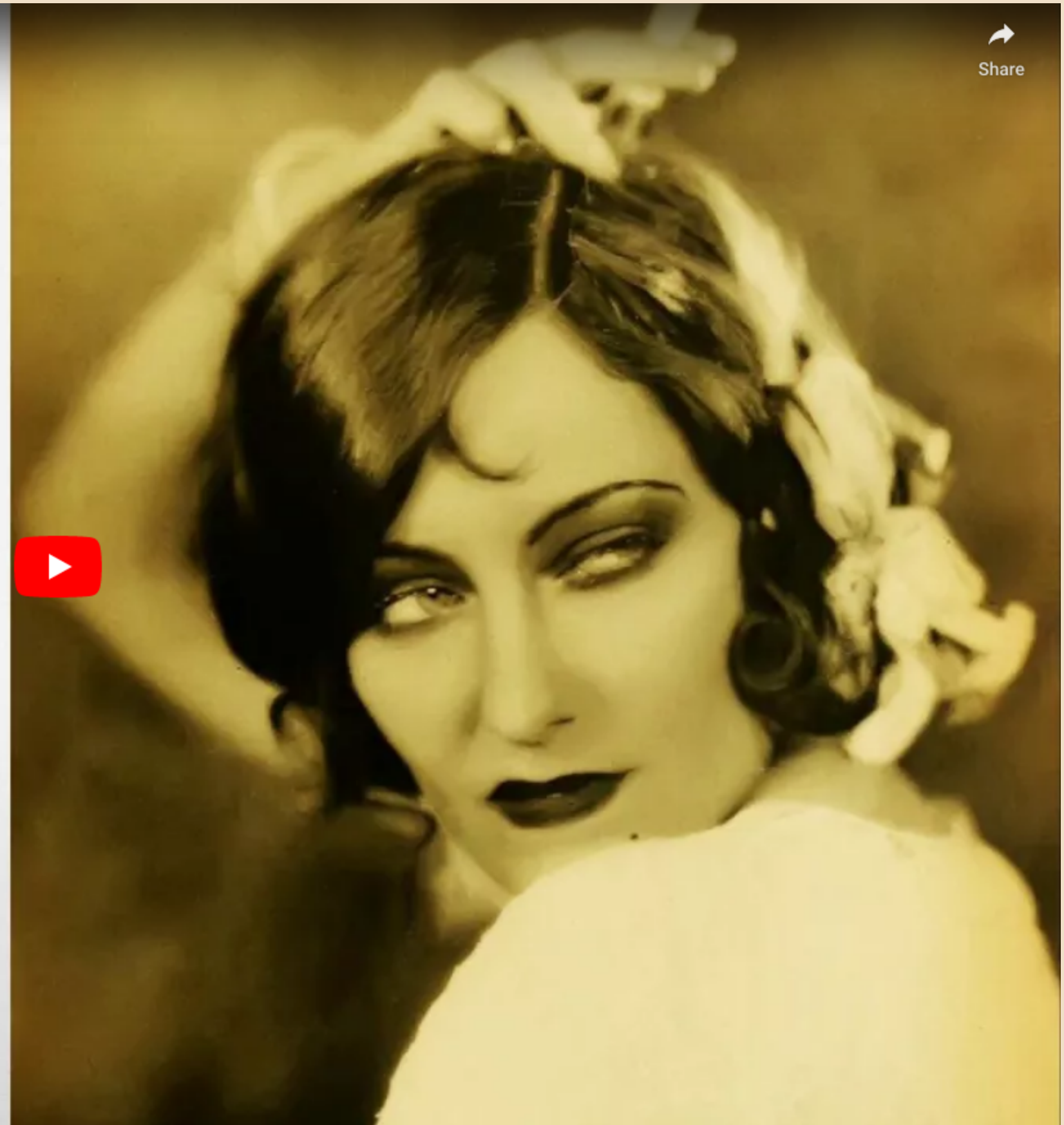
Share

Het vliegtuig en de radio hebben ons nader tot elkaar gebracht. De aard
van deze uitvindingen schreeuwt om de goedheid van mensen.

Watch on YouTube

Nog eens even alles op een rijtje

Einde